

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan sveder, imajo udeležje in pravniki, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za vsak mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr. za vsak mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, koliko poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za ostanila plačuje se od štiritopne peti-vrste po 6 kr., če se ostanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravištvu naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Položaj.

„Czas“ prijavlja naslednji, z najmerodajnejše strani inspirirani članek:

V jednom delu češkega časopisja se objavljajo tekom zadnjih dnij grozilni buletini v notranjepolitičnem položaju. Tičejo se predvsem bodočnosti desničarske zveze, ki se bajè razbije takoj po Veliki noči. Kriz, resničnih in še pogostejše fiktivnih, v večini smo že dolgo vajeni ter jih seveda ne smatramo dobrodošlimi, vsekakor pa naravnimi in neizogibnimi. Vsaka večina, ki je koalicija različnih strank, mora prestatiti krize; pogoste in jako težke krize je imel tudi železni obroč ob Taaffejevih časih in vendar je ostal dolgo vrsto let vezni element notranje avstrijske politike.

Kar se tiče krize, ki je bajè sedaj nevarna desnica, nanašajo se vsi v časnikih navedeni vzroki na dogodke in odnose, ki utegnejo nastati šele v bodoče in sicer pri ministerski obtožbi, pri jezikovnem vprašanju itd. Nikakor nečemo biti zagovorniki nojeve politike, vendar pa moramo resno svariti, da se eskontirajo dogodki, ki imajo šele nastopiti. Drugi ekstrem, ki je prav tako škodljiv kakor politika ptiča noja, pa je slikanje vruga na steno: v politiki morejo namreč take slike postati proti želji proizvoščilcev žive.

Mej vzroki desničarske krize najdemo v češkem časopisju predvsem čisto momente zunanje narave, ki so v zvezi z domnevanimi vladnimi nameni in koraki. Priznavamo, da tega ne moremo umeti. Desnica je zavzela napram vladi stališče čakanja ter je povdarjala, da nikakor ni vladna večina, kar se nam zdi vsled sedanjih političnih razmer popolnoma pravilno. Če pa desnica ni vladna večina, in če ni kabinet vlada večine, potem je tista nervoznost povsem nerazumljiva, s katero se zasleduje vsak pogovor ministerskega predsednika s tem ali onim zastopnikom večini nepripadajočih strank. Pri sedanjem razmerju zadošča popolnoma, ako desnica počaka izvršitev vladnih namenov in resničnih korakov. A ne le ti formalni vzroki, nego tudi obziri globočje, materialne narave dokazujejo, da je ona bojazen in nervoznost neutemeljena. Ako je namreč ta bojazen kaj več kakor muha, potem bi morala izvirati iz prepričanja, da kabinet ne le ni vlada

večine, nego da je proti večini, katero želi razbiti. Tako so razumevali češke časnikarske glasove tudi nemško-opozicijski časopisi, kar dokazuje tudi zadnji uvodni članek v „Neue Freie Presse“. Toda nam se zdi, da se pripisovaje take namene grofu Thunu, ne le dela krivico njegovi politični previdnosti, ampak se negira tudi njegov instinkt samoohrambe. Jako bi radi izvedeli, kaj naj grof Thun pridobi, ako razbije desnico? Nedo-sežno najivna perspektiva nemškoliberalnega glasila, perspektiva v atome razbitega parlamenta ministerskemu predsedniku izvestno ne more biti vabljiva. Ako bi se razbila jedina pozitivna organska zveza v parlamentu, potem bi stal grof Thun vis à-vis de rien — nasproti kaosu. Kaj takega si ni želel doseči nikdar noben državnik. Vestio vladnih poskusih, kako bi se razbila desnica, sodijo torej mej pravljice.

Mi torej nikjer ne moremo zaslediti zunanjih nevarnostij za obstoj desnice. Je-li pa morda obstojajo razen navedenih splošnih, iz svoje strukture izhajajočih nevarnostij še druge notranje nevarnosti? S češkega stališča bi mogla eksistirati samo jedna grozilna opasnost, ako bi namreč kaka druga stranka ne mogla ali pa ne hotela več skrbno in vestno ozirati se na stališče, katero češki klub v sedanjem trenutku mora zavzemati. Mi pa moremo, opiraje se na točno poznanje parlamentarnih razmer, zagotavljati, da temu ni tako, ter da vse drugačne trditve niso prav nič drugega, kakor zagovarjanje strahov. A tudi narobe se za nobeno stranko desnice ne bojimo, da bi se ji moglo kaj pripetiti s strani češkega kluba. Zdi se nam, da je gosp. dr. Kramář iznašel za večino lepo ime „višja jednota“, ime, ki karakterizira težke, a hvaležne dolžnosti nižjih jednot, strank, napram celoti. V trenutku, ko je grof Dzieduszycki imenom poljskega kluba deklariral: „Ako označuje izjava vlade ono res državniško, v tem hipu jedino pravo stališče, da hoče vlada omogočiti parlamentarno življenje ter ustvariti položaj, v katerem bomo mogli delovati za interese države in narodov, potem jo hočemo z vso silo podpirati“ — v takem trenutku ne more biti klicanje alarma proti vladi prav nič drugega, kakor publicistična improvizacija. Pre-

močna je vez, katero so spletki dogodki poslednjega leta mej nami in Čehi, da bi smeli smatrati Čeha zmožnimi najmanjšega prestopka proti postulatoma, proti „višji jedinosti“. Mej tem torej, ko vstrajamo trdno na stališču desnice, pričakujemo s popolnim mirom nadaljnega teka parlamentarnega zasedanja.

V Ljubljani, 6. aprila.

Komisija za jezikovno vprašanje se izvoli — kakor poroča „Czas“ — takoj v prvi seji po Veliki noči, t. j. 2. t. m. Komisija bode voljena s privoljenjem vseh strank ter ostane permanentna. Zmernejše stranke opozicije so bajè pripravljene, odnehati od obstrukcije, dokler bode imela komisija seje.

Nova državnozborska stranka. „Hlas Naroda“ poroča, da se nekateri člani nemške katol. narodne stranke in veleposestniškega kluba trudijo, da bi ustanovili novo stranko. „Ostd. Rundschau“ se iz te mešanice sicer norčuje, a ne dvomi, da je možna.

Proti Schönererju in Wolfu. Celovške „Freie Stimmen“ pišejo: Čim bolj osamljen je grajščak Rosenauški, tem bolj brezobziren je v svojih manirah. Večje nemške stranke so večkrat potrpele, da je predložil Schönerer, ne da bi bil prej koga obvestil, važne predloge ter zahteval, da jih podpirajo. Če so ga opozorili, da je tako postopanje nedostojno, ni ničesar odgovoril, ali pa je bil surov. Končno pa so se mu stranke morale po robu postaviti, ker ni hotel živeti v miru. Nemške narodne stranke ne zadeva nobena krivda, dolgo je bila potrpežljiva, najpotrpežljivejši pa je bil njen vodja Kaiser, katerega zmerja sedaj Wolfova „Ostd. Rundschau“ bržčas zato, ker je bil do Schönererjeve stranke vedno preuljuden. „Freie Stimmen“ zavračajo potem Wolfovo glasilo in „Grazer Tagblatt“. Pa tudi opavška „Dent. Wehr“ ni kar nič zadovoljna z Wolfom in Schönererjem.

Vojna nevarnost mej Španijo in Ameriko se je bajè zmanjšala, ker so došli ameriški vladi novi predlogi. Amerika sicer ne sprejme posredovanja papeževga, toda navzlic temu se nadejajo, da se vplivnosti papeževi posreči, pomiriti obe

LISTEK.

Kuhar Anzelm.

(Humoreska. — Madjarski spisal Štefan Szomaházy.)
(Konec.)

V neki viharni zimski noči pa je vzbudil iz spanja patre glasen dirndaj. Gosli in brači so odmevali po tihih samostanskih hodnikih; in ko je hitel gvardijan pogledat, od kod prihaja ta šunder, zagledal je nekaj zares čudnega. Mojstra Anzelma gostje so veselo rajali, in skozi odprta okna stano-vanja so vhačali veseli polkni zvoki tja v sneženo noč.

Kuhar pa je odgovoril na boječo interpelacijo: „Slavil sem svoj rojstveni dan“.

In ko se je mehkosrečni gvardijan predrznil namigniti, da bi bil moral Anzelm svojo namero prej naznaniti, tedaj mu je kuhar mrzlo odgovoril: „Ni se mi zdelo potrebno. Sicer je pa mogoče, da se to še večkrat ponovi. Ako morda gospodom patrom moje vedenje ni ljubo, lahko odidem vsak trenotek.“

Kaj je bilo storiti? Potrpežljivi patri so si z

volno zamašili ušesa ter potegnili pernice čez glavo, da ni grešni šum prodiral do njih ušes.

* * *

Nekega dne pa je stopil vratar vsled strahu bledega obraza pred gvardijana. „Kaj se je zgodilo, moj sin?“

„Oh, kako strašno? Pred tremi minutami sem čul pri vratih slabotno zvonknanje; odprl sem, in pred menoj je stal dražesten deček gladkega lica, kateri je vprašal po kuharju. Došlec se mi je zdel sumljiv; ostal sem torej na njegovi strani do svetilnice, ki gorí na stopnicah in — o groza! izpoznal sem na prvi pogled, da stoji pred menoj preoblečeno dekle. Dekle v samostanu! Prijel sem jo za roko, da bi jo zadržal; toda zlobnica se mi je iztrgala ter tekla naravnost na dvorišče, — kjer je kuhar, svojo pipo kadeč, pri svojem oknu slonel, — ter je izginila za njegovimi vrati. V tistem trenutku se je pomaknil tudi mojster Anzelm v sobo ter zaprl okno. Jaz pa sem pritekel semkaj, častiti oče, ter pričakujem milostne instrukcije, kaj mi je storiti.“

„Oh, oh, to je strašen slučaj! Sporoči kuharju, da moram takoj z njim govoriti.“

Mej tem, ko je vratar skokoma odhitel, stopal

je blagi pater gvardijan ves vznemirjen, v misli zatopljen po sobi gori in doli.

Pojedinam refektorija so pretile velike nevarnosti. Ta lehkomisljeni Anzelm bode gorel v peklu! Trkanje na vratih. Pater gvardijan se je kolikor možno ojunačil.

„Kakšna ženske pa je bila pri vas, mojster Anzelm?“

„Sestričina.“

„Pa v moški opravi?“

„Ona je tega vajena. To je pri nas rodbinska tradicija.“

„Joj, vi ste strašen človek, mojster Anzelm!“

In zopet je vihral ves razburjen po sobi. V naslednjem trenutku pa je obstal. Kaj, ko bi stari škof to izvedel! Ob času, ko treba spat iti, se prikrade dekle v moški obleki v samostan!

Strogo, neizprosno, da je vratar od strahu s zobmi šklefetal, se je postavil užaljen gvardijan pred grešnika, kateri je miren pričakoval obsodbe.

„Se to uro zapustite samostan!“

„Z največjim veseljem!“

Ko pa so se čez dolge pol ure samostanska vrata hreščeče odprla ter se zopet bobneče zaprla,

stranki Kolonijalna vlada na Kubi je izdala manifest, s katerim pozivlja ustaše k miru, jim zagotavlja amnestijo ter jim obljublja, da boče varovati avtonomijo otoka. Zbornice se skličejo v kratkem, in tedaj bode poslanska večina odločevala notranjo in zunanjo politiko. Manifest pa sviri pred „goljufivo plemenitostjo“ inozemstva, t. j. Amerike.

Vzhodnja Azija in evropske vlasti. Ruski časopisi javljajo, da so japonski vladni krogi prav nezadovoljni, ker je Nemčija zasedla Kiao-čau, Rusija pa Port Artur. Boje se namreč, da bi za razdeljenje Kitajske in Koreje prišla tudi Japonska na vrsto. Oficijozni časopisi menijo, včasih so si vlasti delale pot najprej s trgovino, potem šele z vojsko; v vzhodni Aziji pa se godi narebe. Japonska je tudi jako nezadovoljna, da se mora umakniti Angliji iz Wei hai-weijske luke.

Dopisi.

S Štajerskega, 3. aprila. Užitninski uradniki smo bili doslej prepuščeni samim sebi. Živa duša se ni za nas zmenila, živa duša se ni brigala za naš položaj in za negotovost naše eksistence, in sami tudi nismo ničesar storili, da si pomoremo. Letos smo se nekateri užitninski uradniki združili in poslali drž. zboru peticijo. To peticijo je predložil gosp. poslanec I. Žičkar, kateremu bodi za to prijaznost izrečena najtoplejša zahvala. Želeti je, da bi jednake peticije poslali državnemu zboru užitninski uradniki vseh dežel, naj so v privatni ali v deželni službi. V jedinstvi je moč! Pozivljamo vse stanovske tovariše, naj nemudoma podpišejo take peticije, kakršne smo podali nekateri štajerski užitninski uradniki. Zaradi lažjega dela podajamo tu izvirnik naše peticije, ki se glasi: Visoka poslanska zbornica državnega zbora! — Užitninski davek se večinoma v zakup daje, ter tu in tam ga tudi dežela ali celo država prevzame. Ti zakupniki, dežela in drugi nastavijo svoje uradnike „dacarje“, kateri potem pod užitninski davek spadajoče stranke kontrolirajo, da se po postavi določeni davek kakor tudi doklade redno in gotovo plačujejo. — Ker se pa imenovani davek le od 1 do 3 leta v zakup odda, smo mi uradniki tako rečeno le za eno leto preskrbljeni, ter pri vsakem h koncu se bližajočemu letu nas tlači strah, ali še bomo imeli prihodnje leto službo ali ne; kajti služba se nam bode šele zadnji trenotek odpovedala ter ne 1 mesec poprej, (le redke so izjeme, da se kateremu nekaj dni poprej raznani) da bi se nam mogoče bilo pri novem zakupniku, dežel ali sploh pri tem, kateri je c. kr. užitninski davek prevzel, za službo oglašiti, ampak ostali smo po novem letu brez zaslužka z vso svojo družino. Da se bode to laže razumljivo, jeden primer: — A ima letos v zakup 20 okrajev, ter nastavljen tamkaj tudi 20 uradnikov; teh 20 okrajev proti koncu leta, navadno že 1. oktobra, odpove ali da mu doteče zakupna pogodba, včasih mu jih pa tudi država (finančno ravnateljstvo) odpove. Finančno ravnateljstvo razpiše novo dražbo meseca novembra, včasih pa šele proti kraju decembra t. l. Pri tej dražbi pa A zgubi 10 okrajev, ostane mu jih le še 10, ostalih 10 pa dobi B; torej mora A ob novem letu tudi 10 uradnikov iz službe dati, ker mu je B 10 okrajev prevzel. — Ako bi tedaj teh 10 uradnikov vedelo, da jih bode A iz službe dal, bi bili pri B za službo prosili (ali pa, kar bi bilo še najbolje, da bi se A in B mej seboj dogovorila, koliko jih bode B potreboval in koliko jih A ne bode potreboval, ostali bi potem na ta način vsi v službi); ali mi tega ne vemo; ne vemo, kdaj se dražba izvrši in v katerih okrajih, veliko manj nam je pa znano, kdo in koliko okrajev je pri dražbi prevzel, ali ostane ali ne. — Torej

A, kakor sem že omenil, je izgubil 10 okrajev ter odpove desetim svojim uradnikom šele zadnji trenutek službo, ne da bi bil jeden mesec poprej raznani ali pa da bi bil B pri A poprašal, ali ima kaj ljudi na razpolago. — B je torej si novincev za svojih 10 okrajev najel, in teh pri A izpuščenih 10 uradnikov ostalo je brez zaslužka; pravi siromaki! Pa to, kar se je ravno omenilo, da bi se naj nam od strani zakupnikov 1 mesec poprej služba odpovedala, bi nam uradnikom vendar le malo, ali morebiti celo nič pomagalo, in sicer: — 1. Ker bi zakupnik morebiti v tem slučaju od vsacega uradnika zahteval, da bi se mu isti zavezati moral, da ga lahko vsak čas in brez uzroka iz službe da; 2. ker nam tudi ni takoj znano, kdo je pri dražbi razpisane okraje prevzel in 3. ker navadno novi zakupnik iz oseba mrznejše do starega zakupnika uradnikov, od poprejšnjega zakupnika ne prevzame, ako ni primoran. — Na drugi strani pa bi bil tudi zakupnik, dežela ali sploh kdor ima pravico pobirati c. kr. užitninski davek na slabšem, ter bi morebiti imel celo škodo, ako bi uradnikom jeden mesec poprej moral službo odpovedati in sicer: 1. Zato, ker bi nekateri iz mej teh, ker bi bila služba odpovedana, mej tem časom službo zamenjali v škodo zakupnika in države; 2. ker se mnogokrat pripeti, da bi zakupnik, ako bi tudi rad, ne mogel službe uradnikom jeden mesec poprej odpovedati, ker slav. c. kr. oblasti še le včasih zadnje dni v mesecu decembru dražbo za razpisane okraje izvršijo, isti pa, kateri okraje prevzame ali izgubi, pa mora uradnike že ob novem letu iz službe dati, kateri pa jih potrebuje, tudi letas iz imeti. — Torej kar si mi želimo in kar v imenu vseh uradnikov užitninske davkarije slav. c. kr. vlado prosimo je: da bi se postavno uredilo, da bi one uradnike, kateri so od zakupnika, dežele, društva itd. zavoljo tega iz službe izpuščeni bili, ker je razpisane okraje drugi zakupnik, država, dežela in drugi, okraje od poprejšnjega zakupnika prevzel, tudi novi zakupnik, dežela, država in drugi moral prevzeti, sploh, da kdor prevzame c. kr. užitninski davek, naj si že bode privatni zakupnik, dežela, društvo ali sama država, da prevzame tudi uradnike „dacarje“, katere bi poprejšnji, ker je več okrajev izgubil, ne potreboval, da se ne bodo več tako brez potrebe in vs-cega vzroka iz službe izpuščali kakor se je to do sedaj godilo. — Ker je užitninski davek tudi c. kr. davek, ter se ti denarji v c. kr. blagajno stekajo in ker ravno sedaj namerava slav. država za zasebne uradnike h katerim tudi mi pripadamo, pokojnino uvesti, mislim da bi bilo to, kar si mi želimo, tem lažje doseči, kajti, kaj bi nam tudi pokojnina pomagala, ako smo samo od danes do jutri v službi nastavljeni; plačevali bi morebiti za pokojnino nekaj let, ali dobili bi potem nič, ker bi morali poprej iz službe. — Na ta način bi slavna vlada brez vseh stroškov marsikatero družino pred siromaštvom in pomanjkanjem obvarovala. Prosimo prav udano: „Visoki državni zbor naj blagovoli to našo prošnjo uslišati in nam na omenjeni način pripomoči do stanovitosti našega službovanja.“

Iz občinskega sveta ljubljanskega.

V Ljubljani, 6. aprila.

Snočne seje se je udeležilo 19 občinskih svetnikov.

Podžupan dr. vitez Bleiweis-Trsteniški je otvoril sejo, konstatoval sklepčnost obč. sveta, imenoval overovateljem zapisnika današnje seje obč. svetnika Mallyja in Škrjanca in končno raznani, da je dež. predsednik baron Hein sporočil županstvu, da se udeležijo v vladnimi uradniki cerkvenih obredov v soboto in da vabi obč. svet, naj se jih tudi njega členi udeleže. Podžupan je naprosil obč. svetnike, naj se temu povabilu odzovejo.

ko je izginila v temi velikanska postava mojstra Anzelma, tedaj je pater gvardijan v turobnem pesimizmu povsili glavo, in vso dolgo noč ni dobrodejni spanec zatisnil njegovih oči.

* * *

In naslednjega dne! Vrli patri si niso meli veselega oblička svojih rok, ampak temnih obrazov ter molče, kakor da nosi vsakdo memento mori na čelu zapisano, so stopili v obednico, katera jim je kakor mračna grobna jama zijala nasproti.

In ta jedila, katera jim je pripravila stara kuharica! Kje so ostale mojstra Anzelma ženijalne juhe, te zlatorumene, redilne juhe, katere so čestitim patrom razvozljale jezike, da so dvigali čaše ter napivali samostanu, domovini ter vsemu svetu? Kje so sedaj tiste pikantne polivke, salate in fino pripravljene ribe? Kje je fazan, kateri se jim je ru-javkasto pečen smehljal iz velikanskih skled, da jih je šegetal po nebu? Kje je vsa ona očarljiva poz-ezija kremov, pudingov in tort? —

Kako strašen dan! Šala in smeh sta zamrla v samostanskih prostorih, častiti patri so hodili molče po dolgih, temnih hodnikih ali pa so se zaprli čmerni in zamišljeni v svoje celice. Tudi maša

v mali cerkvi je bila danes turobna; celó podobe svetnikov so napravljale vtisk, kakor da zró otožnejše pred sé, odkar je prihitela do njih žalostna novica.

Že četrtega dne so rojile patru gvardijanu skrivoma, ne da bi si to priznal, po glavi pravne misli. O, da bi se kuhar le še jedenkrat slučajno prikazal! . . .

Toda mojstra Anzelma ni bilo. Plazil se je pač čisto brez dela mimo samostana, iz katerega oknov ga je zadel marsikak hrepeneč pogled, in marsikateri pater je obsojal na tihem nerazumljivo gvardijanovo strogost. K vsemu temu se je bližal še Velikonočni čas, v katerem so se navadno zbrali vsi mestni veljaki v samostanskem refektoriju ter svetlih očij okušali nebeška jedila, katerim daleč na okolo ni bilo para . . .

V ponedeljek pred Veliko nočjo se je ozrl gvardijan pazno na okrog, jeli ga nihče ne opazuje, potem je pa pomignil vratarju, kateri je pritekel po stopnicah navzgor.

„Li veš,“ je šepetal, „kje stanuje mojster Anzelma?“

„Dà, častiti oče.“

Obč. svet. Plantan je potem nujno predlagal, naj obč. svet že danes razpravlja o stavbeni zadevi Cacakovi, povdarjaje, da poteče v kratkem rok za vložitev pritožbe proti razsodbi ministerstva notranjih del na upravno sodišče in da je stvar z ozirom na to nujna.

Obč. svet je priznal nujnost stavljenega predloga, na kar ga je obč. svet Plantan meritorno utemeljeval. Ministerstvo je razveljavilo tako magistratovo Cacaku dano stavbeno dovoljenje, kakor tudi na pritožbo Jakopičeve izdano razsodbo deželne vlade, ker bi po teh razpisih mej Cacakovo in mej Jakopičovo hišo ostal nezazidan prostor, kateri po sodbi ministerstva notranjih del ni za-znamovan v regulacijskem načrtu. Ministerstvo je torej razveljavilo stavbeno dovoljenje, katero je izdal magistrat. Referent ministerstva notranjih del je bil tako naiven, da je v regulacijskem načrtu mejo zaznamujočo črto smatral za znak, da se mora Cacakova hiša zidati točno do zidu Jakopičeve hiše. Ministerstvo zahteva torej, naj Cacak zazida vsa Jakopičeva okna. Kaki prepri in kake pravde bi nastale, ako bi se obč. svet udal ministerskemu razpisu, si je lahko misliti. Brez dvoma se je referentu v ministerstvu primerila pomota, saj je vendar očitno, da nima nihče pravice, zazidati Jakopiču okna, sicer pa gre tu za važno pravico občine, namreč za pravico, določevati, če sme kdo zidati ali če ne sme. Govornik je izrekel upanje, da stvar niti ne pride do razsodbe pri upravnem sodišču, ampak da ministerstvo najbrž submitira svoj razpis, kakor hitro dobi pritožbo na upravno sodišče v roke, in je predlagal: Obč. svet naj sklene, proti razpisu ministerstva v Cacakovi stavbeni zadevi vložiti pritožbo na upravno sodišče.

Obč. svet. Gogola je toplo priporočal stavljeni predlog. Prizadeta stranka se bo proti ministerskemu razpisu najbrž sama pritožila, zakaj če tega ne stori, potem ne zna varovati svojih interesov, in bo imela mnogo sitnostij ter znatno škodo, ker bi gotovo minila doba, za katero je dovoljena oprostitvev od davkov poprej, kakor bi bila stvar na podlagi novega stavbenega dovoljenja rešena instančnim potom. Ker pa ministerstvo ignorira regulacijski načrt in pravo občine, na njega podlagi izdajati stavbena dovoljenja, ker ministerski razpis razveljavlja pravoveljavni regulacijski načrt, naj se občina proti ministerskemu razpisu pritoži na upravno sodišče.

Obč. svet je vzprejel stavljeni nujni predlog obč. svet. Plantana.

V imeni pravnega in personalnega odseka je obč. svet. Gogola poročal o dopolnilnih volitvah v občinski zastop. Letos izstopijo iz obč. sveta naslednji gg.:

iz III. volilnega razreda Anton Klein in Josip Kozak;

iz II. volilnega razreda dr. Danilo Majaron, Andrej Senekovič, Anton Svetek in Ivan Šubic, mej letom pa je odložil mandat profesor I. V. Hráský;

iz I. volilnega razreda dr. Vinko Gregorič, dr. Valentin Krisper, Fran Ravnihar (kateri je pred nekaj meseci odložil mandat) in Fran Trček.

Ker v določenem roku proti volilskemu imeniku ni bila podana nobena reklamacija, je poročevalec predlagal:

1.) Za dopolnilne volitve se določijo naslednji dnevi: za volitev iz III. razreda dan 25. aprila, za volitev iz II. razreda dan 27. aprila, za volitev iz I. razreda dan 29. aprila;

2. Volitve se bodo vršile določeni dan od 8. do 12. ure dopoldne v telovadnici prve mestne deške ljudske šole v Komenského ulicah;

3. Ožje volitve se vrše prihodnji dan po volitvi dotičnega volilnega razreda;

➡ Dalje v prilogi. ➡

„Pojdi takoj k njemu in naroči mu, naj pride nemudoma k meni! Govoriti moram z zlobnežem.“

Toda, o nezasišana predrznost! Kuhar je sporočil patru: ako hoče gvardijan z njim govoriti, naj ga obišče; Anzelma ga bode sprejel z veseljem.

„Oh, oh, ta brezbožni človek!“

Častiti glavar frančiškanskega samostana se ni dotaknil tistega dne nobene jedi, kajti opazil je ves obupan, kako zró pobožni očetje molče na svoje krožnike ter le zdaj pa zdaj kaj nasade na svoje vilice, kakor da bi jim bilo obedovanje samo hudo breme.

„Mari naj vsi lakote umrjemo?“

In na večer tistega dne mej popoldanskim počitkom se je splazil dobri gvardijan skrivoma iz samostana ter švigal skozi pravcati labirint stranskih ulic k mali predmestni hišici, kjer je stanoval mogočnež. Kakor je šel nekdaž oni veliki cesar v raševniku v Kanoso, tako je stopil tudi plemeniti gvardijan gologlav pred okrutneža ter žrtvoval ves svoj ponos, samo da je rešil samostan . . .

Žarko sonce je zlatilo sive samostanske stene ob zmagonosnem prihodu mojstra Anzelma v samostan, ki je imel tisto leto najveselejšo Veliko noč.

4. Župan se pooblasti, da sestavi volilne komisije, za načelnike pa naj določi obč. svet: za III. volilni razred obč. svet. Frana Žužka, za II. volilni razred obč. svet. Ivana Plantana, za I. volilni razred obč. svet. dr. Ivana Tavčarja.

Obč. svet. Šubic je opozarjal na neprikladnost volilnega lokala, češ, pot v Komenskega ulice je že nekaka ekspedicija, in je nasvetoval, naj se izbere rajši kak drug lokal, morda telovadnica na Cojzovem grabnu.

Obč. svet. Dimnik je podpiral ta predlog, opozarjajoč, da bi se motil pouk v šoli v Komenskega ulicah, ako bi se vršila volitev v tem poslopju, v šoli na Cojzovem grabnu pa bi se pouk ne motil, ker je telovadnica koj poleg vhoda.

Poročevalec obč. svet. Gogola je pojasnil, da se je pravni odsek odločil za telovadnico v Komenskega ulicah, ker so tudi tu seje občinskega sveta.

Pri glasovanju so bili vzprejeti vsi predlogi pravnega odseka.

S tem je bil dnevni red rešen in je podžupan dr. vitez Bleiweis-Trsteniški zaključil javno sejo ter odredil tajno sejo.

Redno sejo imel bode občinski svet še tekom tega meseca in sicer koj po Velikonočnih praznikih.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 6. aprila.

— (Dopolnilne občinske volitve) se bodo vršile iz III. volilnega razreda dne 25. aprila, iz II. volilnega razreda dne 27. aprila in iz I. volilnega dne 29. aprila.

— (Vseučiliški odbor.) Kakor smo že pred več tedni poročali, je društvo „Pravnik“ sprožilo misel, naj se poda vladi spomenica glede ustanovitve vseučilišča v Ljubljani. To spomenico naj bi izdelal poseben odbor, sestavljen iz treh zastopnikov društva „Pravnik“, treh zastopnikov „Slovenske Matice“ in treh zastopnikov bogoslovskega profesorskega kolegija. „Pravnik“ je že na svojem občnem zboru določil svoje zastopnike v tem odboru, namreč gg.: dr. Ferjančiča, dr. Majarona in deželno-sodnega svetnika Polca, zdaj pa je „Slovenska Matica“ določila kot svoje zastopnike gg. Levca, dr. Požarja in Šubica, bogoslovni profesorski kolegij pa gg. dr. Dolenc, dr. Janežiča in dr. Kreka.

— (Kranjska hranilnica) je od čistega dobička v lanskem letu razdelila vsega skupaj 85.500 goldinarjev 58 kr. in sicer 32.365 gld. 58 kr. mej letom, 53.135 gld. pa na občnem zboru. Od te drugoimenovane svote je darovala v dobrodelne namene 6530 gld., v učne namene 19.665 gld. v druge koristne namene pa 26.940 gld. Reservni zaklad znaša 4.193.844 gld., hranilni zakladi znašajo 34.118.106 gld. 19 kr., toda vlagatelji te ogromne svote nimajo prav nobenih pravic v društvu.

— (Meteorološki mesečni poročilo. Minoli mesec sušec ni zaslužil prav za prav svojega imena, kajti bil je precej moker in večinoma neprijeten. Opazovanja na toplomeru dadó povprek v Celsijevih stopnjah: Ob sedmih zjutraj 1.6°, ob dveh popoldne 8.3°, ob devetih zvečer 4.6°, tako da znaša srednja zračna temperatura tega meseca 4.8°, za 1.1° nad normalom. — Opazovanja na tlakomeru dadó povprek 731.24 mm kot srednji zračni tlak tega meseca, skoro za 5 mm pod normalom. — Mokrih dni bilo je 15, padlo je vsega skupaj, dežja in snega, 152.3 mm. — V začetku imel je sušec še zimski značaj, zemlja je pokrivala sneg, ki se je 2. sušca še pomnožil, kajti tega dne je ob precej močnem severozahodnem vetru padlo popoldne in ponoči dežja in snega 53.1 mm (največ), temperatura je bila nizka, 4. zjutraj je znašala — 3.6° (najmanj), ob poldne in ponoči je šel zopet sneg, bil je to najmrzlejši dan meseca. Vendar sneg se ni mogel dolgo držati, prišlo je deževje, ki ga je snedlo, tako da je 7. popolnoma izginil s polja; naletaval je še sicer pozneje parkrat pa kakor bi vedel, da je spomlad pred durmi, pustil je rajši svoje muhe. Dne 10. je kazal tlakomer 738.2 mm (največ), doslej oblačno nebo se je proti večeru razjasnilo, nastopilo je lepo vreme, ki je trajalo do 21. sušca; poldnevne temperature so naraščale, dasi so bila jutra še prav hladna, vetrovi so pridno sušili poti, različne cvetlice so prikukale iz zemlje, ljuba spomlad oglašala se je povsod, zvončki, trobentice so naznanjale njen prihod v deželo. Najlepši dan celega meseca bil je pa 19., dan sv. Jožefa, temperatura je bila ob dveh popoldne 20.4° (najvišja); gorko solnce je privabilo množico ljudij pod milo nebo, vse je bilo po konci. Vendar precej močen jugozahodni veter, ki je pihal ta in še drugi dan, pokvaril nam je vreme, kajti 21. je že zopet deževalo, postalo je hladno, pa zračni tlak, ki je prejšnje dni zelo padal, opomogel si je za trenotek in tako sledita potem še dva suha dneva. Od 24. naprej pa do konca meseca je šel vsak dan dež, po gorah pa sneg, zračni tlak je bil ves ta čas zelo nizek, dne 26. je padel do 719.9 mm (najnižji), drugače je pa bilo vreme pri nas mehko in za rastlinstvo ugodno, polja in travniki so ozeleli, ljudje niso toliko tožili o slabem vremenu,

temuč se z upanjem tolažili, da dobimo pozneje tem lepšo spomlad. Dne 28. ob dveh popoldne nastopila je v tem letu prvokrat nevihta, močno je bliskalo in grmelo, toda kmalo ponehalo. Potresa ta mesec v Ljubljani ni bilo nobenega čutiti.

— (Obrotno gibanje v Ljubljani.) Meseca marca pričeli so v Ljubljani zglaševati obrt in sicer: Dreher Anton, Marije Terezije cesta št. 6, zaloga piva; Dolenc Oroslov, Wolfove ulice št. 8 točenje žganih opojnih pijač; Pipan Marija, Študentovske ulice št. 9, kramarijo z drobnim blagom; Pirnat Alojzij, Kolodvorske ulice št. 24, trgovino s špece-rijskim blagom; Barborič Marija, Gosposke ulice št. 8, točenje vina; Rojina Josip, sv. Petra cesta št. 27, krojaški obrt; Stepan Franc, Rimska cesta št. 12, trgovsko agenturo; Plahota Vavrac, Vegove ulice št. 8, krojaški obrt; Kremžar Josip, Židovska steza št. 4 prodajo živil; Šušteršič Jakob, Opekarska cesta št. 55, sobno slikarstvo; Grum Franc, Krakovske ulice št. 5, izdelovanje sodovice; Bitenc Franc, sv. Petra nasip št. 51, branjarijo. — Odglašili, oziroma faktično opustili pa so obrt: Plahota Franciška, krojaški obrt; Habjan Marija, trgovino s krojnim in drobnim blagom; Gril Lucija, branjarijo; Sever Josip, mizarski obrt; Alešovec Franc, sobno slikarstvo; Golobič Josip, kramarijo; Dolenc Oroslov, prodajo žganih opojnih pijač na drobno.

— (Tujci v Ljubljani.) V tukajšnjih hotelih in gostilniških prenočiščih bilo je tekom meseca marca 1928 tujcev, torej za 256 več nego v istem mesecu preteklega leta.

— (Nepreviden voznik.) Včeraj popoldne povozil je A. G., prevozniki hlapec, v Latermanovem drevoredu pri gugalcih 18 let starega mutastega fanta Alojzija Jeretina. Voz mu je šel čez levo nogo in ga znatno poškodoval.

— (Izgubljene reči.) Tekom meseca marca bile so pri mestnem magistratu ljubljanskem zglašene naslednje izgubljene reči: Štirinajst denarnic s skupnim zneskom 185 gld. 50 kr., deset zlatih prstanov, zlata ura za dame, delavska knjižnica s petakom, dva metra blaga za obleko, zlata zapestnica, z zlatom okovana korala, dve srebrni zapestnici, jedna zlata in jedna srebrna verižica, ruta za ženske.

— (Najdene reči.) Pri mestnem magistratu ljubljanskem bile so tekom meseca marca zglašene, oziroma oddane naslednje najdene reči: Tri denarnice s skupnim zneskom 14 gld., tri zlate in tri srebrne ure, dva zlata prstana, pet dežnikov, zlata zapestnica, dva verižici, črna volnena ruta in sprehodna palica. — V gledališču najdeneni predmeti. Tekom sezone 1897/98 so se našli: Ura, tintnik, kukala, zlat prstan, rokavice, robci itd. Vse je dčbiti pri gledališkem mojstru.

— (Občni zbor učiteljskega društva radovljanskega okraja.) bo 14. aprila t. l. v Lescah in se prične ob 3. uri. Razen običajnih točk bo poročal g. Stiasny „Po regulaciji učiteljskih plač“. Po tem poročilu bo „Pogovor o slavnosti petdeset letnice presvetlega cesarja“. Radi važnega dnevnega reda vabi odbor k obilni udeležbi.

— (Iz Rovt nad Logatcem) se nam piše 4. t. m.: Šolski pouk je ustavljen pri ljud. šoli v Rovtah nad Logatcem radi kašlja, kateri se je med šolsko mladino v zadnjih dneh silovito razširil. Do sedaj je obbolelo nad 35 otrok, umrlo 6, nekateri pa se že boljšajo. Na tih ponedeljek imeli smo tu prvi letošnji semenj, ki se šteje mej najboljših posebnost za našo lepo planinsko živino. Radi slabega vremena se je pa semenj slabo obnesel. Istega dne zasačili so orožniki na našem sejmu nekega ptička iz „Montenegre“, ki je 15 oseb ujel s podpis, da jim bo denarja naredil. Sodnijska preiskava bode kmalu pojasnila spletko. — Nocoj imamo tu gori hud vihar, gotovo znamenje za sneg. Voda se je odtekla in svet se je osušil. — Ker smo imeli lani slabo žitno letino, kupujejo vsi občani živila v prodajalnicah. Tukajšno kmetijsko društvo prodaja 6. župnijam razno blago kar možno ceno. Za naš kraj je ta naprava opravičena.

— (Povodenj.) Iz Kostanjevice se poroča, da je Krka stopila čez obrežja in da je povodenj naredila znatno škodo.

— (Izbruh nemške kulture.) Iz Maribora se nam poroča: Nemška kultura je ućakala lep uspeh, izkazala se je v vsem svojem sijaji. V noči od nedelje na ponedeljek se nemški kulturonoši uničili odvetniku g. dru. Pipušu obe tabli nad njegovo pisarno. Tabli sta imeli dvojezičen napis. S tem junaštvom so nemški kulturonoši napravili g. dru. Pipušu 24 gld. škode. S tem pa „nemški“ Maribor še ni bil zadovoljen, kajti dne 4. t. m. so kulturonoši g. dru. Pipušu razbili šipo v oknu njegove pisarne. To pa bodo teh junaštev in dokazov nemške kulture veselili tisti germanški butelji, ki nosijo zvonce v Mariboru, in ki bi bili suhi kakor strahovi in lačni kakor volkovi, da jih ne redi Slovenec.

— (Dvojna mera — kali?) Iz celovške okolice se nam piše dne 5. aprila: Veselo senzacijo je obudila pri nas naslednja jako karakteristična dogodba: Pred kratkim bila sta obsojena dva znana slovenska rodoljuba iz celovške okolice na globo vsak po 5 gld., češ, da sta se pregrešila zoper kolportažo (!), ker sta baje naročena na več iztisov

„Mira“, katere razdajata ljudstvu. Prizadeta gospoda sta seveda takoj vložila pritožbo zoper to razsodbo po slovenskem odvetniku dr. Krautu v Celovcu. Te dni pa se je vršila v Celovcu obravnava in je njen izid ugoden za naša moža, ker sta bila obsodbe popolnoma oproščena. Državni pravdnik se je menda zbal, da ne bi dr. Kraut, kakor je bil obljubil, če stvar povoljno ne izteče, se pritožil na najvišjo inštanco. Veseli smo pa bili izida tem bolj, ker smo pokazali znanemu gospodu iz Celovca, da ne gre samopašno ovajati slovenskih mož zaradi tega, kar bi se že davno moralo — ako je sploh kaznjivo — sodno preganjati pri nasprotnikih, ki razpošiljajo kar cele zavoje nemških listov po deželi. Kaka interpelacija ne bi škodovala!

— (Pri občinskih volitvah v Jurkloštru) je Geipl s svojo nemškutarsko stranko popolnoma propadel. Zmagali so Slovenci. Čast zavednim volilcem!

— (Schönerer na Koroškem.) Piše se nam: Poročal sem Vam že, da pride na velikonočni ponedeljek največji kričav v državnem zboru tudi na Koroško. Govoril bo na Razpotju pri Trampiču blizu Celovca. Njegov pribočnik Jurij Schamberger bo razpravljaj o dnevni vprašanji, Schönerer pa bo o političnih, socijalnih in gospodarskih rečeh govoril. Agitacija za ta shod je intenzivna. Radovedni smo kaj poreko k temu shodu „Freie Stimmen“, ki ga doslej še niso omenile, dasiravno so bile sicer vedno prve na mestu, ko se je samo imenovalo Schönererjevo ime. Menda raznim Lemizem, Dobernigom in Steinwendrom nikakor ni dovolji, da nastopi na Koroškem ta razgrajav. Kakšno stališče zavzemo nasproti temu shodu slovenski kmetje, še ni gotovo, jedni pravijo da se mora shod razpustiti, drugi pa da naj se ga razžene. Vsekakor se pa lahko že sedaj zagotavlja, da dobrega uspeha ne bode imel, ker bode Schönerer skoro gotovo za jedno blamažo bogatejši.

— (Papežev nuncio in tržaški škof.) Iz Trsta se nam piše: V ponedeljek zvečer je imel obč. svet sejo, v kateri je župan naznanil, da njegovi koraki, katere je storil pri škofu proti slovenskim pridigam pri sv. Jakobu, niso imeli uspeha. Povedal je tudi, da je l' onorevole dr. d' Angli kot pooblaščenec municipalne delegacije bil pri papeževem nunciju prosit ga, naj intervenira v prid Lahom ter rekel, da dvomi, da bi nuncij za Lahe mogel kaj doseči, dasi ima dobro voljo, to storiti. Torej tudi župan je informovan tako, kakor „Piccolo“, in da je informator dr. d' Angeli sam, o tem pač ni dvoma. Ker je zdaj tudi župan oficijalno spravljal apost. nuncija v nasprotje s tržaškim škofom, je to nov in tehten razlog, da nuncijatura poda avtentično poročilo o dr. Angelijevi avdijenci pri msgr. Talianiju, sicer bomo Slovenci morali misliti, da se je oficijalni zastopnik Sv. stolice združil z židi in iredentovci proti škofu Šterku.

— (Piran proti tržaškemu škofu.) Iz „Edinosti“ posnemamo, da se je tudi obč. zastop. piranski jel utikati v spor mej obč. zastopom tržaškim in tržaškim škofom, in da je po poročilu „Independenteja“ škof odpovedal birmanje, ki se je imelo vršiti na binkoštno praznike, katere odpoved pa ni brez zveze s pismom, ki je pisal župan piranski tamošnjemu župniku Fondiju. Ta zveza, da je verjetna tembolj, ker je bil župnik Fonda potem v Trstu na škofiji. „Edinost“ vprašuje: Kakovo pismo je bilo ono, ki je pisal župan župniku, da je povzročilo takov efekt? — Najbrž so Piranci, ki so še izza časa dvojezičnih napisov vedno pripravljani na revolte, grozili z demonstracijami in z izgreji.

— (Razpisane službe.) Mesto kancelijskega ravnatelja I. razreda pri višjem sodišči v Gradcu. Prošnje do dne 11. aprila predsedstvu viš. dež. sod. v Gradcu. — Mesto davčnega pristava pri davkarijah na Kranjskem v XI. čin. razredu z sistemizovanimi delodki in obvezo jamščine v znesku enoletne plače. Prošnje v 4 tednih predsedstvu fin. ravoateljstva v Ljubljani.

* (Zanimanje Francozov za Slovane.) Grofica Kolona, nadarjena francoska pisateljica, pojde v Črno Goro, da prouči tamošnje življenje, njega šege in navade.

* (Zakaj imajo ljudje slabe zobe.) V dunajskem higijenskem društvu je predaval profesor Arkövy o zobeh. Konstatoval je, da je našel pri 20.965 ljudeh samo 485 oseb s zdravimi zobmi. Temu vzrok je to, da dobivajo zobje večinoma premalo apnenih sestavin. Povsod v krajih, kjer imata zemlje in voda malo takih sestavin, imajo ljudje slabe zobe. Da se zobje utrdi, treba je jesti veliko zelenjave, piti mleka in vode, v kateri je veliko apna. Razun tega priporoča profesor tudi, da se da že majhnim otrokom grizti trdih stvari, da postanejo zobje čvrstejši.

* (Milosrčnost vzrok smrti.) V Zajčaru se je ustrelil bivši posestnik Veljko Andjelković; k temu činu ga je tiral glad. Bil je nekaj trden posestnik, a njegova milosrčnost ga je spravila na beraško palico. Vse svoje premoženje je razdal, da je bil končno primoran umreti, ker ni imel kaj jesti.

* (Medveda je zadavil.) V Srbiji blizu turške meje so lovili nedavno kmetje velikanskega medveda; medved je tekel naravnost proti drevesu, pod katerim je spal 19leten mladenič. Zbudil se je, ko je razjarjeni medved že pred njim stal; uiti ni bilo več mogoče. Zato se začne krepko ruvati z medvedom, katerega je potlačil na tla, pokleknil mu na prsa ter ga — zadavil. Mladenič razu majhnih brazgotin ni dobil nobene rane. To je vsekako junško delo, vredno katerega Herakleja.

* (Resnični Othello.) Zgodovinar Cesare Augusto Levi je našel v arhivu neke benečanske patricijske rodbine zanimiv rokopis, v katerem se pripoveduje zgodovina pravega Othella. Njegova žena je bila Palma (ne Desdemona), katero je ljubosumnež pač čisto tepel, a zabodel je ni. Imela je tudi sina.

* (Brat in sestra v divjem zakonu.) V okolici Strajne v zgornji Ogrski je živela pred 19 leti vdova Lajcsak s sinom Karlom. Ko se je vdova zopet omožila, je spodil očim sinovca od hiše. Potikajoči se Karl je došel končno v Ameriko, ter postal ondi uradnik neke tvornice. Nedavno pa se je seznanil v tvornici z lepo delavko, Madjarko ter kmalu stopil z njo v divji zakon. Rodila se jima je hčerka, in takrat sta izvedela, da sta otroka iste matere. Dekle se je usmrtila.

* (Literarna slava vzrok k ločitvi zakona.) Mistres Frances Hodgson Burnett, pisateljica slavnega dela „Little Lord Fauntleroy“, se loči od svojega moža, znamenitega zdravnika dr. Ivana Burnetta. Njegovi spisi namreč niso tako razširjeni, kakor oni njegove soproge, tudi ga žena kakor pisateljica nič kaj visoko ne ceni, vsled česar se je polastilo doktorja strašno ljubosumje, — ljubosumje radi literarne slave, katero uživa njegova žena literatinja, — takoda je postal nazadnje že popolnoma neznosen. Mistres Burnett je bila primorana, vložiti prošnjo za ločitev zakona.

Darila:

Za spodnještajerski jubilejski zaklad so vplačali nadalje g. Božidar Štifter, profesor v Kalugi, 20 kron; sl. občina cezanjevska pri Ljutomeru 22 kron; sl. občina Sv. Miklavž pri Ormožu 40 kron; gg. Ivan Kosirnik, profesor, 10 kron; Franc Magdič, profesor, 6 kron; Ivan Stožir, profesor, 12 kron, vsi v Zagrebu; sl. posojilnica v Dolu 10 kron; sl. posojilnica v Makolah 200 kron.

Uredništvu našega lista so izročili:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gg. uslužbenci mestne elektrarne v Ljubljani po g. Dragotinu Fakinu 5 kron 20 vin. — G. Fran Lavtižar, učitelj v Kamni Gorici na Gorenjskem 1 krono (mesečni donesek). — G. Janko Karba, blagajnik podružnice v Ljutomeru, 6 kron iz nabiralnika pri g. Seršenu. — Skupaj 12 kron 20 vin. Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Književnost.

— „Nova Doba“. Broj 5. Vsebina: Mi in naši „stari“. Ivan Benkovič: Socijalizem kot veda. F. V. Krejči: O kritiki. Glas iz Slovaške. D. L. Selski: Rane na našem narodnem telesu. Živko Bertič: O združbi. Iz života češkega dijaštva. JUC. Jaroslav Salaba: „Vsehrd“, društvo češki pravnikov. JUC. Fr. Koželuha: Drugo češko svenčilišče u Moravski. Dopisi. — Sa zagrebačkoga svenčilišta. Književnost i umjetnost. Varia. Bilješke.

— Mrtva ljubav, transkripcija za glasovir, F. S. Vilhar op. 218, je prav lična salonska skladba, ki je ravnokar izšla v lepi vnanji obliki v Zagrebu iz zavoda Jul. Hübna. Po Preradovićevih besedah zložena „Mrtva ljubav“ spada med najboljše pesmi plodovitega skladatelja in je priljubljena koncertna točka. Pokojni naš Trtnik jo je mnogokrat pel z najlepšim vspehom in tudi v tujini v nemškem prevodu očaral z njo poslušalce. Skladatelj je priredil zdaj izdajo za glasovir, katera ob enem podaja melodijo pesmi in lepo izvedeno transkripcijo, ter je podložen tudi tekst. Vilhar je svojo pesem uredil tako, da je pristopna vsakemu igralcu in ni nakopičil nepotrebnih tehničnih težkoč. Prav lopto smemo torej priporočiti to najnovejšo delo našega rojaka vsem prijateljem slovanske glasbene umetnosti in naj bi se „Mrtva ljubav“ ne pogrešala v nobeni slovenski hiši, kjer se igra na glasoviru. Dobiva se pri g. Giontiniju v Ljubljani in pri skladatelju v Zagrebu. Cena 80 novč.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 6. aprila. „Fremdenblatt“ prijavlja veleoficijozen komunike, v katerem pravi, da vlada, smatrajoč kredit 55 milijonov za mornarico kot minimum tega, kar je potrebno z ozirom na stališče in veljavo monarhije, ni od te tirjatve čisto nič odnehala, ka-

kor tudi podadmiral Spaun ni odjenjal od svojega načrta, pač pa se je udala zahtevam obeh finančnih ministrov in privolila, da se plačilo tega kredita ne razdeli samo na deset let, ampak na daljšo dobo. — Iz verodostojnega vira je pa znano, da sta finančna ministra izposlovala razen raztegnitve roka za plačilo kredita tudi utesnitev Spaunovega načrta glede množine in kakovosti ladij. Finančna ministra sta se pred sejo skupnega ministerskega sveta o stvari natančno dogovorila in ministerski svet je njiju zahteve akceptiral, tako da jih je kronski svet moral odobriti.

Dunaj 6. aprila. „Neue Fr. Presse“ prijavlja pregled vseh v poslanski zbornici podanih predlogov in interpelacij ter dokazuje, da bi moral parlament šest let delati, ako bi jih hotel vse rešiti in ako bi ničesar drugega ne imel opraviti.

Dunaj 6. aprila. Tukajšnji diplomatični krogi so prepričani, da je vojna mej Špansko in Zjedinjenimi državami neizogibna. Mac Kinley je oglašil take zahteve, da jih Španska absolutno ne more vzprejeti. V Zjedinjenih državah je dobila stranka, ki hoče vojno, popolno prevlado, tako da ni misliti, da bi imele intervencije drugih držav kaj uspeha.

Madrid 6. aprila. Vrhovnim poveljnikom španske vojske je določen maršal Martinez-Campos. Splošno se sodi, da se vojna takoj začne. Vlada dela neutrudno vojne priprave. Iz Kadiksa je poslala dva bataljona na Kanarske otoke, v Havano je poslala 5 bataljonov vojakov in organizuje prostovoljce.

Rim 6. aprila. Predsednik Zjedinjenih držav, Mac Kinley je povabil Ricotti Garibaldi, naj se pridruži borilcem za neodvisnost Kube in mu ponudi generalsko mesto ter sa mostojni komando. Garibaldi se še ni odločil.

London 6. aprila. Vsi konzuli Zjedinjenih držav so zapustili Kubo in tudi ameriški podaniki zapuščajo otok.

London 6. aprila. Listi so jako zadovoljni, da je Angleška okupirala Vajhajvaj. „Times“ poroča iz Pekinga, da je Kitajska ugodila tudi tirjatvam Francije in je odstopila zahtevani pristan, kar pa ni na škodo angleškim interesom.

London 6. aprila. Listom se poroča, da je Andrée dospel v Klondyke, nekateri listi pa pravijo, da je prišel v St. Mihael v Aljaški.

Milan 6. aprila. Vsled štrajka vseh 500 kurjačev je bil Milan minolo noč v temi. V glavnih ulicah so pač gorele električne svetilke, v stranskih pa so bile ponekod postavljene sveče v kandelabre. Časopisi niso mogli iziti, ker ni bilo plina za motorje.

Narodno-gospodarske stvari.

— Okrajna hranilnica in posojilnica v Idriji. Začetkom leta imela je okrajna hranilnica in posojilnica 387 zadružnih deležev v skupnem znesku s kapitalizovanimi obrestmi 11.884 kron 88 vin. Stanje 31. decembra 1897. l. 18.750 kron 35 vin. Vseh zadružnikov koncem leta 1896 je bilo 387, koncem leta 1897 pa 520 z 880 deleži. Z dnem 1. januarja 1897 bilo je vložnikov 1398 z glavnic in obrestmi vred 572.094 kron 31 vin. Stanje vlog s kapitalizovanimi obrestmi koncem l. 1897 je 724.929 kron 85 vin. Stanje vknjiženih in nevknjiženih posojil z dnem 1. januarja 1897 je bilo 479.608 kron 32 vin. Med letom se je 307krat posodilo 221.022 kron 30 vin., med letom se je 403krat vrnilo 82.944 kron 21 vin., več se je toraj posodilo 138.078 kron 9 vin. skupaj 617.686 kron 41 vin. Pri drugih denarnih zavodih je naloženih 122.490 kron 64 vin. Zadruga je vpisovala 1897. l. 3702krat v vplačilih in 2142krat v izplačilih, tedaj skupaj 5844krat, leta 1896 pa je skupaj vpisovala 4745krat, toraj v 1897. letu 1099 večkrat. Sej je imelo ravnateljstvo 45, v katerih so se reševale posojilnične prošnje. Po nasvetu načelnikstva in nadzorstva se je dne 6. marca 1897 določilo, naj dobijo naslednje nagrade in podpore: Nagrade: Blagajnik za poslovanja 1200 kron, ravnateljstvo 700 kron. Podpore: Šoli v Idriji za ustanovo 200 kron, družbi sv. Cirila in Metoda 100 kron, šoli v Idriji 100 kron, šoli v Žiréh 40 kron, šoli v Črnem vrhu 30 kron, šoli v G. doviču 30 kron, šoli v Ledinah 30 kron, šoli v Sp. Idriji 30 kron, šoli na Vojskem 30 kron, šoli na Gorah 20 kron, gasilnemu društvu v Idriji 80 kron, gasilnemu društvu v Črnem vrhu 40 kron in gasilnemu društvu v Žiréh 40 kron.

— Posojilnica v Moravčah. V minulem upravnem letu 1897. je bilo prometa 101.228 gld. 93 kr. Zadrružnikov je bilo koncem leta 1897. 311. Stanje hranilnih vlog koncem leta 1896. 23.166 gld.

7 kr., stanje koncem leta 1897 36.439 gld. 6 kr. Stanje posojil koncem leta 1896. 22.140 gld., stanje posojil koncem leta 1897. 47.957 gld. 62 kr. Dobička je imela posojilnica 334 gld. 3 kr. Odštevisi od te svote nagrado načelnikstvu 176 gld., za dobrodelne namene, katera razdelitev se prepusti načelnikstvu, 72 gld. 3 kr., skupaj 248 gld. 3 kr., pripiše se 25% v rezervni fond 86 gld. Prištavi čisti dobiček 1896. l. 297 gld. 44 kr., je stanje rezervnega fonda 383 gld. 44 kr.

Poslano*)

gospodu Matiji Ambrožiču, posestniku v Novi Sušici.

Recite vsakomur, ki obiskuje Vaš mlin, Vašo žago ali opekarno in po meni udriha, da ga imenujem najzlobnejšega obrekovalca — capina, če bi trdil drugače kakor:

1. da sem se sam odpovedal blagajniškemu poslovanju pri tukajšnji posojilnici in načelnikstvu tukajšnje mlekarške zadruge;

2. da sem bil celo triletno dobo načelnik kmetijski podružnici in da sem še, če se postopa po pravilih c. kr. kmetijske družbe, katere je potrdila visoka c. kr. deželna vlada v Ljubljani z dne 8. decembra 1888, št. 9608.

V Košani, dne 30. marca 1898.

Josip Rustja
nadučitelj.

(529)

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težetam prebavljenja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno do-
nače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prasek“, ker upliva na prebavljenje trajno in uravnavalno ter ima olajševalen in topilen učinek. Škatljica velja 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, za-
znamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj kot 2 škatljici se ne pošljeta. 3 (5—5)

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Zemljišča vlož. št. 334 in 1040 kat. obd. Lahnica, cenjena 321 gld., dne 12. aprila v Mokronogu.

Marka Miklavčiča posestvo v Višjem Grmu (v drugi) dne 13. aprila v Litiji.

Jožefa Schweigerja zemljišče v Loki, cenjeno 115 gld., in Janeza Pečauerja zemljišče v Tolcem vrhu, cenjeno 45 gld., oba dne 15. aprila v Črnomlju.

Lov v rajem. V soboto 30. aprila t. l. se dajejo v pisarni okr. glavarstva v Radovljici potom javne dražbe lovi za občine Boh. Bistrica, Gorje, Kropa, Srednja vas, Ovsice, Radovljica, Bled, Begunje, Mojstrana, Kor. Bela in Kranjska Gora za dobo 5 let (to je od 1. julija 1898 do 30. junija 1903) v najem. Pogoji se izvedo pri c. kr. okr. glavarstvu v Radovljici.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 3. aprila: Angela Gerčar, mestnega stražnika hči, 2 mes., Kapiteljske ulice št. 13, življenska slabost. — Marija Vidmar, kajzarjeva hči, 2½ leta, Črna vas št. 28, kron. želodčni in črevesni katar.

Dne 4. aprila: Ivana Jagrič, učenka, 12 let, Breg št. 16, srčna hiba. — Avgust Pressl, c. kr. višji poštni upravitelj v p. Sv. Petra cesta št. 12, spridenje jeter. — Alfons Šušteršič, odvetnikov sin, 20 dnij, Kongresni trg št. 2, božjast.

Dne 5. aprila: Anton Kupic, posestnikov sin, 11 let, Illova št. 13, jetika.

V deželni bolnici:

Dne 1. aprila: Avgustin Sikola, delavec, 55 let, jetika. Dne 3. aprila: Anton Mali, delavec, 70 let, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

April	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavina v mm v 24 urah
5	9. zvečer	736 0	8 0	sr. jzah.	dež	
6	7. zjutraj	740 8	4 2	sr. svzh.	oblačno	7 6
	2. popol.	740 6	9 8	p m. svzh.	del. obl.	

Srednja včerašnja temperatura 9 1°, za 1 4' nad normalom.

Dunajska borza

dne 6. aprila 1898

Skupni državni dolg v notah	102 gld. 25 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 95 "
Avstrijska zlata renta	121 " 55 "
Avstrijska kronska renta 4%	102 " 10 "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 10 "
Ogerska kronska renta 4%	99 " 35 "
Avstro-ogerske bančne delnice	920 " — "
Kreditne delnice	354 " 50 "
London vista	120 " 45 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	53 " 75 "
20 mark	11 " 75 "
20 frankov	9 " 53 "
Italijanski bankovci	44 " 95 "
C. kr. cekini	5 " 65 "

Dne 5. aprila 1897.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	163 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	196 " — "
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	130 " 25 "
Zemlj. obd. avstr. 4½% zlati zast. listi	99 " 10 "
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	158 " 75 "
Ljubljanske srečke	22 " 75 "
Rudolfove srečke po 10 gld.	25 " — "
Kreditne srečke po 100 gld.	204 " 25 "
Framway-drust. velj. 170 gld. a. v.	507 " — "
Papirnat rubelj	1 " 27½ "

Izgubil se je pes

(doga), star 1 1/2 leta, tigrast, rujavo-rumenkaste barve in belih tac, kateri sliši na ime „Danton“. Kdor ga najde, naj se oglasi pri gospodu dr. Kapusu v Ljubljani. (530)

Odda se s 1. majem t. l. v večji trgovini na deželi

služba prodajalca.

Gospodje, ki so popolnoma zmožni trgovine z vsakovrstnim mešanim blagom in ki morejo položiti kavcijo v znesku 6 mesečne plače, naj vložijo potem upravnistva tega lista svoje ponudbe z d. kazili svoje zmožnosti in dosedanjega službovanja ter naznanijo svoje zahteve glede plače do dne 15. aprila t. l. (517—3)

Ces. kr. avstrijske državne železnice

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1897. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak Celovec Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lenc Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj Marijine vane, Heh, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto iz v Kočevje.** Ob 6. uri 15 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 m. popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 m. zvečer mešani vlak. — **Prilod v Ljubljano.** j. k. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 52 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlo vih varov, Heba, Marijinih varov, Plzenja, Budejevice, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lenc Gasteina Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Ljubna, Beljaka, Celovca Pontabla. — **Proga iz Novega mesta in iz Kočevja** Ob 8. uri 19 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 m. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 m. zvečer mešani vlak. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 1. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. zvečer. — **Prilod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. ur 20 m. zvečer. (17—77)

Lepa prodajalnica

pripravna za vsako obrt ali za pisarno, odda se takoj v najem v Ljubljani, Gospodske ulice št. 7.

V najem se odda hiša za trgovino

v Velikih Laščah

s prodajalnico z vso pripravo, s skladiščem, kletjo in dvema sobama po ugodnih pogojih.

Bolj natančno izve se pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (494—3)

Zanimajte se

vendar za izborni domači izdelek, za liker iz kranjskih planinskih zelišč, ki se zove (222—12)

„Triglav“.

Izdeljuje ga J. Klauer v Ljubljani.

Ta liker se mora radi svoje čistote in neprekosljivo zdravilskega učinka na prebavnost najtopleje priporočati ter kot okrepičilo ne sme manjkati v nobeni hiši.

Dohiti je v lekarnah gg. G. Piccoli-ja in U. pl. Trnkoczy-ja, kakor tudi v večini delikatesnih in specerijskih prodajalnic.

Razglas.

V zmislu §. 53 občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se daje na znanje, da bodo

računi o prejemkih in troških

1. mestnega zaklada,
2. ubožnega zaklada,
3. meščansko-bolniškega zaklada,
4. ustanovnega zaklada,
5. potresnega zaklada,
6. regulacijskega zaklada,
7. loterijsko-posojilnega zaklada,
8. mestnega vodovoda, in
9. mestne klavnice

za leto 1897 od danes naprej 14 dni javno razglašeni v tukajšnjem knjigovodstvu občanom na vpogled

Pri pretresanju in konečni rešitvi teh računov vzeti bodo občinski svet morebitne opazke o njih v predvidenem roku.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dne 28. marca 1898.

Razpis.

Št. 3866 (504—2)

Podpisani deželni odbor razpisuje sledeče

službe okrožnih zdravnikov na Kranjskem

- 1) v Krškem z letno plačo 600 glđ.
- 2) v Kočevski Reki z letno plačo 800 glđ.

Prosilci za jedno teh služb pošljejo naj svoje prošnje podpisane deželnemu odboru do

20. aprila 1898. l.

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomačeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo pa se bo le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnici.

Od deželnega odbora kranjskega
v Ljubljani, dne 29. marca 1898.

Pozor kolesarjem-novincem:

za vozno vezbanje s kolesom je velikanska dvorana na razpolago.

Največja zaloga koles z vsemi novostmi. Po znano najboljša in preiskušena kolesa proti garanciji po najnižjih cenah. Mehanična delavnica za vsa popravila nabaja se v lastni hiši na Poljanski cesti št. 31, isto tam lep prostor za vezbanje na kolesu.

Puch, Styria
(najboljša)

Columbia
Helical-Premier
(412—6)

Svetovnoznana

angleška kolesa

iz orožne tovarne B. S. A.

Velika zaloga vsakovrstnih šivalnih strojev po najnižjih cenah.

Čenki šivalnih strojev ter koles se pošiljajo po pošti zastoj in franko.

Priporočam se p. n. občinstvu najuljudneje in vabim k obilnemu obisku.

Fran Čuden, urar v Ljubljani.

Op. št. IV 50/97
3.

Oklic.

(526)

Po prostovoljni dražbi bodo se dne 14. aprila t. l. ob 9. uri dopoldne posamezno prodajale na lici mesta v Zgor. Kašlju št. 32 Jožefu Klemencu lastne parcele št. 681, 690, 841/26, 1844, 1969, 2008 in če treba tudi št. 224 d. o. Kašelj, cenjene skupaj na 980 glđ. Kupnino bo plačati v treh obrokih, prvi takoj, zadnji obrok čez 2 leti. Na zemljiščih zavarovanim upnikom ostane do plačila zastavna pravica.

C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani, oddelek I.,
dne 29. marca 1898.

Razpis zmanjševalne dražbe.

Podpisani krajni šolski svet razpisuje zmanjševalno dražbo za oddajo

nove šolske stavbe

katera se bo vršila

dne 21. aprila 1898. l. ob 9. uri dopoldne v šolskem poslopiju v Šmartinu pri Kranju.

Na podlagi proračuna znašajo stroški:

za zidarska dela	9387 glđ. 38 kr.
» kamnoseška	611 „ 68 „
» tesarska	3860 „ 35 „
» mizarska	850 „ 05 „
» ključavničarska	1030 „ 03 „
» kleparska	298 „ 82 „
» pleskarska	259 „ 81 „
» steklarska	201 „ 44 „
» pečarska	387 „ — „
» šolsko opravo	631 „ 35 „

Skupaj 17517 glđ. 91 kr.

Načrti, proračun in dražbeni pogoji so na ogled pri šolskem vodstvu v Šmartinu.

Dražba se bo vršila najprej po posameznih strokah in potem skupno. Pisane ponudbe se morajo doposlati pred ustno dražbo in jim je priložiti 5% jamščine od proračunane svote.

Krajni šolski svet v Šmartinu

dne 25. marca 1898.

(516—2)

Jožef Fajfar, predsednik.

Najboljša in najlepša

semena za travo

dobro se samo pri

(484—3)

Mihaelu Kastner-ju v Ljubljani.

1. Lolium perenne tenue, Pacey-a angleška Ray-trava, nizka, najfinejša in najčistejša, ekstra teška, visoko-prima kvaliteta 50 K glđ. 16.—.
2. Lolium perenne, angleška Ray-trava najtežja kvaliteta „ 12.—.
3. Lolium perenne, angleška Ray-trava dobra kvaliteta „ 11.—.
4. Mauthner-Jeva, Margarethen-Insel-zmes, samo iz najnižjih, finolistnih in najvstrajnejših trav obstoječa „ 30.—.
5. „Berliner Thiergarten“-zmes za ozelje-njevanje jako lahkih in peščenih vrtnih tal „ 30.—.
7. Lawn-trava-zmes, se protivi tudi suši prav krepko „ 25.—.

Ako se vzame pod 10 K, je cena za kilo za 10 kr. višja.

**Pozor na zakonito zavarovano etiketo
z rdečim križem.**

iz združenih vinogradov **Sarona-Jaffa**, priporočena po najimenoitnejših avtoritetah, **garantirano**
pristna in neponarejena, ima v Ljubljani: (519)

trgovina z delikatesami **J. C. Praunseiss**, Mestni trg št. 19.

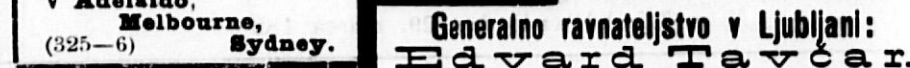
**se prodaja meseca aprila, oziroma se
odda meseca maja po nizki ceni**
Kupci se naj zglasijo **Pred prulami št. 6.**

Krstne sveče se izdelujejo po naročilu in se po želji tudi krščencevo ime iz voska prilepi.

trgovca s bicikli
Ljubljana, Dunajska cesta št. 5, Fröhlichova hiša.

generalna zastopnika meščanske pivovarne v Plznu, ustan. l. 1842.